ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

<u>ସି ଏମ୍ ପି ସଂଖ୍ୟା 1292/2023</u>

(ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 227 ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ)

****

ପ୍ରଭା ଦାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ଆବେଦନକାରୀମାନେ

-ବନାମ -

ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ସ୍ୱାଇଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ....ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

<u>ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିବକ୍ତା</u>

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ମୋହନ ଧଳ, ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ, ଅଧିବକ୍ତା

ପୀଠାସୀନ:
କେ.ଆର୍. ମହାପାତ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଶୁଣାଣି ଏବଂ ପରିସମାପ୍ତି ତାରିଖ 16.01.2024

<u>ରାୟ</u>

1. ଏହି ବିଷୟକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଆଯାଇଛି ।

2. ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଦାଶଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିର ସ୍ମାରକ ପତ୍ରକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରି ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଗଲା ।

3. କଟକର ବିଜ୍ଞ ତୃତୀୟ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 25 ଜୁଲାଇ, 2023 (ସଂଲଗ୍ନକ-9)ରେ ଦେୱାନୀ ସଂଶୋଧନ ସଂଖ୍ୟା 3/2023ରେ ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଏହି ସି.ଏମ୍.ପି.ରେ ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଅଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଦେୱାନୀ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 112/2019-Iରେ କଟକର ବିଜ୍ଞ 5ମ ଅତିରିକ୍ତ ବରିଷ୍ଠ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 18 ଜାନୁଆରୀ, 2023 (ସଂଲଗ୍ନକ-7)ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଇଛି ।

4. ଦେୱାନୀ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 112/2019-1ର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

> *"27. ସେଥିପାଇଁ ବାଦୀମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଯେ :*
>
> *A) ଓଡ଼ିଶା ଭୂସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(C) ଅଧୀନରେ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 37/2016ରେ ପ୍ରଭାବିତ ବିଭାଜନକୁ ଅଧିକାରିତା ବିନା, ବେଆଇନ ଏବଂ ଅସିଦ୍ଧ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରୁଥିବା ଏକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରାଯାଇପାରେ ।*
>
> *B) ଜଗତପୁରର ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ସଂଖ୍ୟା 2202 ଏବଂ 2203 D.6.7.2018 ଏବଂ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ସଂଖ୍ୟା 2586 D.10.8.2018କୁ ବେଆଇନ, ଅବୈଧ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରୁଥିବା ଏକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରାଯାଇପାରେ;*
>
> *C) ନିମ୍ନରେ ଅନୁସୂଚୀ-'A'ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବିବାଦୀୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ଏବଂ ଏହା ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ମାଣ କରିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇ 'D' ସଂଖ୍ୟା 5 ଏବଂ 6 ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥାୟୀ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ପାଇଁ ଏକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରାଯାଇପାରେ;*
>
> *D) ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରାଯାଇପାରେ;*
>
> *E) ବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିକାର କିମ୍ବା ପ୍ରତିକାରଗୁଡିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ଯାହା ପାଇଁ ଆଇନ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷତା ଅଧୀନରେ ସେମାନେ ହକଦାର ହୋଇପାରନ୍ତି ।"*

5. ଡାକରା ପାଇବା ପରେ, ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଭୂସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1960 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'OLR ଅଧିନିୟମ')ର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ପାରିତ ଆଦେଶର ବୈଧତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ ବୋଲି ଅର୍ଜିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 5 ଏବଂ 6 ସିପିସିର ଆଦେଶ VII ନିୟମ 11(d) ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ନେଇ ବାଦୀମାନେ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମାମଲାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ସଂଲଗ୍ନକ-7 ଅଧୀନରେ ଆଦେଶ ଦେଇ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ତୀବ୍ର ଆପତ୍ତି କରି, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 5 ଏବଂ 6 ଦେୱାନୀ ସଂଶୋଧନ ସଂଖ୍ୟା 3/2023କୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସଂଲଗ୍ନକ-7 ଅଧୀନରେ ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ସଂଲଗ୍ନକ-9 ଅଧୀନରେ ପାରିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରି ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କ୍ଷମତାପନ୍ନ

HIGH COURT OF ORISSA
ସତ୍ୟମେଵ ଜୟତେ

ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଓଏଲ୍ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ତହସିଲଦାର, ଟାଙ୍ଗି-ଚୌଦ୍ୱାରର ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

6. ଏହି ମାମଲାକୁ 2023 ଡିସେମ୍ବର 1ତାରିଖରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ତାରିଖରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 5 ଏବଂ 6 (ଏଠାରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ) ନିଷେଧାଜ୍ଞା ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏକ ଅର୍ଜିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିବାର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସି.ଏମ୍.ପି.ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 227 ଅନୁଯାୟୀ) ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା ।

7. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଧଳ, ଉକ୍ତ ଆପତ୍ତିର ଉତ୍ତରରେ, (2022) 8 SCC 633 ରେ ବିବୃତ ***ଫ୍ରଷ୍ଟ ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ମିଲାନ ଡେଭଲପର୍ସ ଆଣ୍ଡ ବିଲ୍ଡର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ,*** ମାମଲାରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି:-

> *" 27. ତେଣୁ, ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ରଖିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଯେ, ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଅଧିକାରିତାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଛି ଏବଂ ଏହା ସିପିସିର ଆଦେଶ 7 ନିୟମ 11 ଅଧୀନରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ମକଦ୍ଦମା ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇ ଏବଂ ଶେଷରେ ମକଦ୍ଦମାର ପରିସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସିପିସିର ଧାରା 115 (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନକୁ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ତର୍ଜମା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟ ହୋଇଥିବାରୁ, ମାମଲା ଯାହା ହୋଇପାରେ, ଏକ ଆଦେଶକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇପାରେ ଯାହା ଶେଷରେ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପରିସମାପ୍ତ କରିବ । ସି.ଆର୍.ପି. ସଂଖ୍ୟା 5/2012 ଆବେଦନରେ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବେ ଥିବା ସଂଶୋଧନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଠିକ୍ ଏହା କରାଯାଇଛି ।*
>
> xx xx xx
>
> *31. କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ସିପିସିର ଧାରା 2(2)ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଜିର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଏକ ଡିକ୍ରି ଏବଂ ଏପରି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟରୁ ଆବେଦନ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକୃତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ମୂଳ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିକ୍ରିରୁ ଏକ ଆବେଦନ ରହିଥାଏ । ତଥାପି, ଏହା ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଏକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅର୍ଜିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଆଦେଶ 7 ନିୟମ 11 ଅଧୀନରେ ଦାଖଲ*

> *<u>ହୋଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉଛି । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 227 ଅଧୀନରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିକାର ମିଳିପାରିବ</u> ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା 1/ବାଦୀ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରତିକାରର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛନ୍ତି; ଯଦିଓ ଯଦି ଅର୍ଜିଟି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅର୍ଥାତ୍ ମୂଳ ଅଧିକାରିତା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ସିପିସିର ଧାରା 96 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାରରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ।*
>
> *(ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଗଲା)*

ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସି.ଏମ୍.ପି.କୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

8. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଧଳ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ବିଜ୍ଞ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବାରେ ଆଇନର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି ଅର୍ଜିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି । ଯଦିଓ ଅର୍ଜିର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-27(A)ରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର OLR ଅଧିନିୟମର ଧାରା 58 ଅଧୀନରେ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ଅଧୀନରେ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏକ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେ 1974 (I) CWR 475ରେ ବିବୃତ ***ସୁଦର୍ଶନ ପାତ୍ର ବନାମ ଦୟାନିଧି ମିଶ୍ରଙ୍କ*** ମାମଲାରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:-

> *"7. ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ହେଉଛି ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 193 (b)ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେଉଁ ମକଦ୍ଦମାରୁ ଏହି ଅପିଲ ଉପୁଜିଛି ତାହା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କର ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଜୋର ନାହିଁ । ବକେୟା ଦରମା ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଋଣ ଭାବରେ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଗ୍ରୀମ ପରିମାଣର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଦାବି ଏକ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କୌଣସି କଳ୍ପନା ଦ୍ୱାରା, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ରାଶି ଆଦାୟ ପାଇଁ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଏକ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ, ଆଇନ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ, ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମସ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାରିତା ଅଛି, କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଯାହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ସଂଜ୍ଞାନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ନିହିତାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ବାରଣ କରାଯାଇଛି । ମୋ ମତରେ, ଓ.ଟି. ଅଧିନିୟମର ଧାରା*

193(b), ବର୍ତ୍ତମାନର ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାର ସଂଜ୍ଞାନକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ନିହିତ ଭାବରେ ବାରଣ କରେ ନାହିଁ । ସେଥି ସକାଶେ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ବାଦୀଙ୍କ ଦାବି କରିବାର ଏକ ଅଂଶ ଏକ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଂଶ ଏକ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସଜ୍ଞେୟ, ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମଗ୍ର ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାରିତା ରହିବ, ଯଦିଓ ଏହାର ଏକ ଅଂଶ ଏକ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସଜ୍ଞେୟ । ତେଣୁ, କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଯାଇନାହିଁ । "

(ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଗଲା)

ତେଣୁ, ସେ, ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯେ, ଯଦିଓ ଅର୍ଜିର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-27(A)ରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନା ଏକ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ଅଧୀନରେ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାରର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ । ତେଣୁ, କେବଳ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହିଁ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିକାର ଉପରେ ସଂଜ୍ଞାନ କରିପାରିବେ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଓଏଲ୍ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1) (c) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଠକେଇ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉଲ୍ଲଂଘନର ଅଭିଯୋଗ ରହିଛି । ତେଣୁ, ସିପିସିର ଧାରା 9 ଅଧୀନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ , ଏହା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ, ବାଦୀମାନେ ଯିଏ କି ପୂର୍ବ-ମୃତ ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, ଯଥା ପ୍ରବୀର କୁମାର ଦାସଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ, ବିଭାଜନ ସ୍ମାରକପତ୍ରରେ କିମ୍ବା ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରୀ ନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ରହିଛି । ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ସେ 2014 (I) CLR 548ରେ ବିବୃତ ***ଶ୍ରୀମତୀ ପାର୍ବତୀ ମଲ୍ଲିକ ବନାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ*** ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:-

"8. ଏହା ଆଉ ନିଷ୍ପତି ନହୋଇଥିବା ବସ୍ତୁ ହୋଇ ରହିନାହିଁ ଯେ, ଠକେଇ ସମସ୍ତ ଗମ୍ଭୀର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୂଷିତ କରେ ଏବଂ ଠକେଇର ସନ୍ଧାନ ହେଉଛି ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନର ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରଶ୍ନର ସନ୍ଧାନ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ, ଯଦି ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କିମ୍ବା ଏକ ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏକ ମାମଲାରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ଅନିୟମିତତା ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ଦେୱାନି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅଧିକାରିତା ଉଚ୍ଛେଦ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଦେୱାନି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାରିତା ଅଛି ଯାହା ସିପିସିର ଧାରା 9 ଅଧୀନରେ ନିହିତ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଜାଲିଆତି ପ୍ରକାଶ ପାଏ, ସେତେବେଳେ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏହାର ଆଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତା ଅଛି କାରଣ ଜାଲିଆତି ଏବଂ ନ୍ୟାୟ କଦାପି ଏକାଠି ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ସ୍ଥିର ହେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦି ଏହା ଜାଲିଆତି କରି ହାସଲ କରାଯାଇଛି । ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ବନାମ ମେସର୍ସ ସତ୍ୟମ୍ ଫାଇବର୍ସ (ଇଣ୍ଡିଆ) ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, AIR 1996 SC 2592 ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଭାରତର ନ୍ୟାୟପାଳିକାର ଏହାର ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତା ଅଛି ଯଦି ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜାଲିଆତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିଗୁଡିକ ବୈଧାନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ ହେବ ।"

ତେଣୁ, ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯେ, କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ମାମଲାର ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ଅନିୟମିତତା ଥିବାବେଳେ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତାକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏକ ବିଶେଷ ବିଧାନ ଅଧୀନରେ ସୀମିତ ଅଧିକାରିତା ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଦେଶ ପାଇବା ପାଇଁ ଏକ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଠକେଇ ଅଭ୍ୟାସ କରାଯାଇଛି । ଏହା ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନ ଯେ, ଓଏଲ୍ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19 (1)(c) ନିମ୍ନମତେ ପଢାଯାଏ :-

*"19. **ସହଅଂଶୀଦାର ରୟତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଜନ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ -***
(1) ସହଅଂଶୀଦାର ରୟତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ବିଭାଜନ ବୈଧ ହେବ ନାହିଁ, ଯଦି ଏମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିଆରି ହୋଇନଥାଏ
xx xx xx
(c) ପାରସ୍ପରିକ ରାଜିନାମାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଏକ ଆଦେଶ ।"

ଅନୁରୂପ ନିୟମ 19A, ଓଡ଼ିଶା ଭୂସଂସ୍କାର (ସାଧାରଣ) ନିୟମ, 1965 (ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ 'ନିୟମ') ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନକୁ

ପରିଚାଳନା କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଆମର ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନିୟମ 19Aର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:-

> *"19A (3) ଏପରି ଏକ ଆବେଦନ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସହଅଂଶୀଦାର ରୟତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାଧିକୃତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବ ।*
>
> *XXX XXX XXX*
>
> *19A (6) ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ ନଥିଭୁକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶରେ ସମସ୍ତ ସହଅଂଶୀଦାର ରୟତ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧିକୃତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ କିମ୍ବା ଆଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଯାହା ପାରସ୍ପରିକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଉପରେ କ୍ଷେତ୍ର ବିଭାଜନ କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ମତି ସୂଚିତ କରେ ।"*

ଯେହେତୁ ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଓଏଲଆର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନରେ ପକ୍ଷ ନୁହଁନ୍ତି ନତୁବା ତଥାକଥିତ ବିଭାଜନ ସ୍ମାରକପତ୍ର ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରୀ ନୁହଁନ୍ତି, ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକୃତିର ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ଯାଞ୍ଚ କରିବାର ଅଧିକାରିତା ରହିଛି । ସେ ଓଏଲ୍‌ଆର୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ (1975) 333ରେ ବିବୃତ ***ମଗୁଲୁ ଜାଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭଗବାନ ରାୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*** ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରି ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯେ, ଏହା କେବଳ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଯିଏ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ଏବଂ ସଂଜ୍ଞାନ କରିପାରିବେ । ଏହାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ବିଜ୍ଞ ସଂଶୋଧନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରଦାନ କରି ଏକ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ସେ, ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ।

9. ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାଶ ଉପରୋକ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନ ଯେ, ***ଫ୍ରଷ୍ଟ ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)***ରେ ଥିବା ଅନୁପାତ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇନପାରେ,

ଯେହେତୁ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଥିଲା ଯେ, ସିପିସିର ଆଦେଶ VII ନିୟମ 11 ଅଧୀନରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅର୍ଜିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ସଂଶୋଧନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ଅଛି କି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଏଭଳି କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଯାଇ ନାହିଁ । ତଥାପି, ସେ, ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯେ, ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଅନୁପାତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ।

9.1 ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ, ସିପିସିର ଆଦେଶ VII ନିୟମ 11 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକୁ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଅର୍ଜିର ଆବେଦନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ଅର୍ଜିରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚେ ଯେ, ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19 (1)(c) ଅଧୀନରେ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ବିଭାଜନ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଏଲ୍ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19 (1)(c) ଅଧୀନରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ସମ୍ପର୍କରେ ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 58 ଅଧୀନରେ ଅପିଲର ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିକାର ଫଳପ୍ରଦ ଅଟେ । ଯେତେବେଳେ ବାଦୀ ପ୍ରତିକାରହୀନ ହୁଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଏହି ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାରିତା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି । ଅର୍ଜିରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର କେବଳ ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ବେଆଇନ ଘୋଷଣାନାମାର ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଅଟେ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଏଲ୍ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆଉ କୌଣସି ଆଶ୍ୱସ୍ତି ଆଦେଶ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନ ଯେ, ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ବିଭାଜନ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ପରେ, ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନେ ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ଜମି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 3 ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 5 ଏବଂ 6 ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦନ

କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ଅବୈଧ ଏବଂ ବେଆଇନ ଘୋଷଣା କରିବା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥାୟୀ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ମଞ୍ଜୁର କରିବାର ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ବିଭାଜନକୁ ନଥିଭୁକ୍ତ କରୁଥିବା ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଅର୍ଜିର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-27(B) ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-27(C) ଅଧୀନରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-27(A)ରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାର ଫଳାଫଳ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଅଟେ । ମାମଲାର ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଅର୍ଜିକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି । ଯଦି କ୍ଷମତାପନ୍ନ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରନ୍ତି, ତେବେ ବାଦୀମାନେ ଅବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ନୁହେଁ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯେ, ସିପିସିର ଆଦେଶ VII ନିୟମ 11 ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନର ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସମୟରେ, ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପରେ ଏକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଅର୍ଜିରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ତନଖିବା ତଥା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଦସ୍ତାବିଜ ସହିତ ଯାଞ୍ଚ କରି ଅର୍ଜି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ପ୍ରକାଶ କରେ କି ନାହିଁ, କିମ୍ବା ମକଦ୍ଦମା କୌଣସି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବାରଣ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରୁଥିବା ସଂଶୋଧନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ, ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 67 ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମକଦ୍ଦମାରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷିଦ୍ଧ ଅଟେ । (2020) 7 SCC 366ରେ ବିବୃତ ***ଦହିବେନ୍ ବନାମ ଅରବିନ୍ଦଭାଇ କଲ୍ୟାଣଜୀ ଭାନୁଶାଳୀ (ଗଜ୍ରା) ମୃତ ଆଇନ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ*** ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି:-

> *"23.11. ଆଦେଶ 7 ନିୟମ 11 ଅଧୀନରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ପରୀକ୍ଷା ହେଉଛି ଯେ, ଯଦି ଅର୍ଜିରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଦସ୍ତାବିଜ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନିଆଯାଏ, ତେବେ ଏକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହେବା ସହ ସମାନ ପରିଣାମ ହେବ । ଏହି ପରୀକ୍ଷା ଲିଭରପୁଲ ଏବଂ ଲଣ୍ଡନ ଏସ୍.ପି. ଓ ଆଇ. ଆସୋସିଏସନ୍ ଲିମିଟେଡ଼ ବନାମ ଏମ୍.ଭି. ସି ସକ୍ସେସ-I [ଲିଭରପୁଲ ଏବଂ ଲଣ୍ଡନ ଏସ୍.ପି. ଓ ଆଇ. ଆସୋସିଏସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏମ୍.ଭି. ସି ସକ୍ସେସ୍ I, (2004) 9 SCC 512] ଯାହା ଏହିପରି ପଢ଼ାଯାଏ : (SCC ପୃଷ୍ଠା 562, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 139)*

> *"139. ଏକ ଅର୍ଜି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ପ୍ରକାଶ କରେ କି ନାହିଁ ତାହା ମୂଳତଃ ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଏହା କରେ କି ନାହିଁ ତାହା ଅର୍ଜିକୁ ପଢ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ହିଁ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ଅର୍ଜିରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସଠିକ୍ ବୋଲି ଧରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପରୀକ୍ଷଣ ହେଉଛି ଯେ, ଯଦି ଅର୍ଜିରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସଠିକ୍ ବୋଲି ଧରାଯାଏ, ତେବେ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରାଯିବ ।"*

ତେଣୁ ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯେ, ବିଜ୍ଞ ସଂଶୋଧନ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କରିନାହାଁନ୍ତି ଯାହା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାରେ କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନ୍ୟାୟିକ ତ୍ରୁଟି ଠାରୁ କମ୍ । ତେଣୁ ସେ ସି.ଏମ୍.ପି.କୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛନ୍ତି ।

10. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶୁଣିଲୁ; ମାମଲାର ନଥି ତଥା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଦ୍ଧୃତ ମାମଲାର ନିୟମଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଗଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଫଳାଫଳ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ***ପ୍ରଷ୍ଟ ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)***ରେ ଅନୁପାତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ସଂଶୋଧନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ସିପିସିର ଆଦେଶ VII ନିୟମ 11 ଅଧୀନରେ ପାରିତ ଏକ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସି.ଏମ୍.ପି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଏହା ସିପିସିର ଧାରା 2(2) ଅଧୀନରେ ଡିକ୍ରି ନୁହେଁ । ତେବେ, ସଂଲଗ୍ନକ-9 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପରେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବିଜ୍ଞ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅର୍ଜିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି କୌଣସି ଫଳାଫଳ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଏହା କେବଳ ନିମ୍ନମତେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି:-

> *"…. ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବହୁବିଧତାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ବିଧାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ରାୟରେ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତ ହେଉଛି ଯେ, ଓଏଲଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 67 ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସିଏସ୍ ସଂଖ୍ୟା 112/2019ରେ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଜିକୁ ସିପିସିର ଆଦେଶ 7, ନିୟମ 11 (d) ଅଧୀନରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।…."*

କିନ୍ତୁ ଏପରି ପ୍ରୟୋଗକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବାର କୌଣସି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନାହିଁ । ସଂଲଗ୍ନକ-9 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି, ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ କ୍ଷମତାପନ୍ନ

ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଓଏଲ୍ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ଟାଙ୍ଗି-ଚୌଦ୍ୱାରର ତହସିଲଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବାଦୀମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଅଭିଯୋଗ ଉଠାଇବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା କିମ୍ବା ସିପିସିର ଆଦେଶ 7 ନିୟମ 11 (d) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଷ୍କର୍ଷ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

10.1. ଓଏଲ୍ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 67 ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:-

> *"67. **ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାରିତାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ।--***
> *ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଅନ୍ୟଥା ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟତୀତ, କୌଣସି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାର ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାରିତା ରହିବ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା କୌଣସି ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଯାହା କୌଣସି ଅଧିକାରିତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅଧୀନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ।"*

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ ଯେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ, ଯାହା ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅଧୀନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଓଏଲ୍ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 58 ଅଧୀନରେ ଏକ ପ୍ରତିକାର ରହିଛି । ତେଣୁ, ଓଏଲ୍ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 67 ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହା ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ଅଭିଯୋଗର ପାରା-27 (A) ଅଧୀନରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ । ଏଥି ସହିତ, ବାଦୀମାନେ ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଠକେଇ ଅଭ୍ୟାସ କରି ଏବଂ ଆଇନର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ ନକରି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଧଳ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 19A (3) ଏବଂ (6)

ଅଧୀନରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ସମସ୍ତ ସହ-ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା କି ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ, ଯଥା, ତହସିଲଦାର, ଟାଙ୍ଗି-ଚୌଦ୍ୱାର, ବିଭାଜନ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ସହ-ଅଂଶୀଦାର, ଯଥା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ଅର୍ଜି ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଦସ୍ତାବିଜରୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ । ଯେତେବେଳେ ଏକ ବିଶେଷ ବିଧାନ ଅଧୀନରେ ଏକ ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ତ୍ରୁଟି ଘଟିଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ମକଦ୍ଦମା ନିଷେଧ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ଥାଏ । ଆହୁରି, ***ମଙ୍ଗୁଲୁ ଜାଲ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)*** ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଆଇନକୁ ନିମ୍ନମତେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି:-

> *"20. ନିମ୍ନଲିଖିତ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରୋକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ:*
>
> *(i) ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତାକୁ ବାଦ ଦେବା ସହଜରେ ଅନୁମାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏପରି ବର୍ଜନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବା କିମ୍ବା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ସୂଚିତ ହେବା ଉଚିତ ।*
>
> *(ii) ଯଦିଓ ଅଧିକାରିତାକୁ ଏପରି ବାଦ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ମଧ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ କରାଯାଇନଥିବା କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ମୌଳିକ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାରିତା ରହିଛି । ଯଦି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶ ଅନ୍ୟାୟ, ଖାମଖିଆଲ କିମ୍ବା ମନମୁଖୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରେ, ତେବେ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବେ ।*
>
> *(iii) ଯେଉଁଠାରେ ସାଧାରଣ ଆଇନରେ ବିଦ୍ୟମାନ ନଥିବା ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ, ଯାହା ସେହି ସମୟରେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ସେହି ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାରକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଛି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଧିନିୟମର ଯୋଜନାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ, ସାଧାରଣତଃ ଦେୱାନୀ ମକଦ୍ଦମାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରତିକାର ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ।*
>
> *(iv) ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କିମ୍ବା ସଂସ୍ଥାକୁ ଏପରି ଏକ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ତଥ୍ୟର ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ଥିତି ତଥା ଅଧିକାରିତା ରହିଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଅଧିକାରିତା ଏବଂ ଏହା ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ବୋଲି ଜାଣିବା ପରେ, ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା କିମ୍ବା ଆହୁରି କିଛି କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ବିଧାନମଣ୍ଡଳକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ନିର୍ଣ୍ଣୟରୁ ଏକ ଅପିଲ ହେବ କି ନାହିଁ ଅନ୍ୟଥା କିଛି ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରକାରର ମାମଲାରେ, ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟର ଉପସ୍ଥିତି ସମେତ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଅଧିକାରିତା ରହିଛି, ଯାହା ଉପରେ ଅଧିକ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରୟୋଗ ନିର୍ଭର କରେ । ଅଧିକାରିତାର*

ପ୍ରୟୋଗରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତଥ୍ୟକୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରେ କିମ୍ବା ଯଦି ସେଥିରୁ କୌଣସି ଅପିଲ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ତେବେ ଏପରି ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରୟୋଗରୁ କୌଣସି ଅପିଲ ହେବ ନାହିଁ ।

(v) ଏପରିକି ଯେଉଁ ମାମଲାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା (ii) ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ପ୍ରାଧିକାରିତାର ପରିସର ବାହାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ବୋଲି ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ରହିବ, ଏହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବଦଳାଇ ପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାର ପରିସମାପ୍ତି ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବ ।"

(ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଗଲା)

11. ତେଣୁ, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଏ, ଏକ ମକଦ୍ଦମାକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଏକ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପନ୍ନ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାସ୍ତାରେ ଆସିବ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟଳୟ ଯଦିଓ ***ମଙ୍ଗୁଲୁ ଜାଲ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)*** ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ ଏହାର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-20 (ii)ର ଉପଯୋଗିତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିନାହାଁନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ, ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 58 ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପିଲ ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c)ର ଏକ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ, ***ସୁଦର୍ଶନ ପାତ୍ର (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)*** ମାମଲାରେ ଅନୁପାତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯେତେବେଳେ ବାଦୀଙ୍କ ଦାବିର ଏକ ଅଂଶ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସଂଜ୍ଞାନ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଂଶଟି ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସଂଜ୍ଞାନ ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମଗ୍ର ଦାବି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାରିତା ରହିବ, ଯଦିଓ ଏହାର ଏକ ଅଂଶ ରାଜସ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସଂଜ୍ଞାନ ହୋଇଥାଏ । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ଓ.ଏଲ୍.ଆର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1)(c) ଅଧୀନରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକାର ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସଂଜ୍ଞାନ ନୁହେଁ ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ କରି ସିପିସିର ଆଦେଶ VII ନିୟମ 11 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ, ଯଦି ***ସୁଦର୍ଶନ ପାତ୍ର (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)***ରେ ଅନୁପାତ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ, ତେବେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ । ତେବେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଦାଶଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଅଭିଯୋଗର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 27(B) ଏବଂ (C)ରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-27(A)ରେ ମାଗିଥିବା ପ୍ରତିକାରର ପରିଣାମମୂଳକ ଅଟେ । ତେଣୁ, ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ,

ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 27 (A)ରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁର ନହୁଏ, ତେବେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 27(B) ଏବଂ (C) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଯେପରି ଜଣାପଡୁଛି, ଏହି ଦିଗଟି ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା ନା ହିଁ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉଭୟ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଯୁକ୍ତିକୁ ତର୍ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସାରବାନ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ସିପିସିର ଆଦେଶ VII ନିୟମ 11 ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ପ୍ରକୃତ ପରୀକ୍ଷାରେ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ହେବ ଯେ, ବାଦୀ ଅର୍ଜିରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ କି ନାହିଁ ଯଦି ସେଥିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିବା ନିଶ୍ଚୟ କଥନ ସଠିକ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ।

11.1. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ, ବିଜ୍ଞ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ସିପିସିର ଆଦେଶ VII ନିୟମ 11 (d) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନର ବିଧି ବିଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଫଳାଫଳ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିନାହାନ୍ତି ।

12. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ବିଚାରର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

13. ତଦନୁସାରେ, ସଂଲଗ୍ନକ-9 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସମ୍ପୃକ୍ତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି କରିବାର ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି ଦେୱାନୀ ସଂଶୋଧନ ସଂଖ୍ୟା 3/2023କୁ ନୂତନ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଏହି ମାମଲା କଟକର ବିଜ୍ଞ 3ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଛି ।

14. ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ, ସି ଏମ୍ ପିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ତେବେ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

HIGH COURT ORISSA
ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ

15. ଆଇ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1228/2023ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା 1 ଡିସେମ୍ବର 2023 ତାରିଖର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ବାତିଲ କରିଦିଆଗଲା ।

ଉପଯୁକ୍ତ ଆବେଦନ ସହିତ ରାୟର ଜରୁରୀ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ଜାରି କରନ୍ତୁ ।

(କେ.ଆର୍.ମହାପାତ୍ର)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଏସ୍.ଏସ୍.ଶତପଥୀ /
ଶାନ୍ତନୁ

HIGH COURT
ORISSA

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ସୁଶ୍ରୀ ଲୋପାମୁଦ୍ରା ମହାନ୍ତି
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ